

INLEDNING

Syfte och mål

Syftet med översiktsplanering

Alla kommuner ska, enligt Plan- och bygglagen (PBL) ha en aktuell översiktsplan som är kommuntäckande. Denna är dock inte alltid tillräckligt detaljerad, utan det behövs en mer detaljerad översiktsplan – en fördjupning av översiktsplanen – för ett visst område.

Översiktsplanen är ett av kommunens långsiktiga strategiska dokument, men också ett kontinuerligt projekt.

Översiktsplanen utgör ett viktigt beslutsunderlag för andra beslut som fattas i kommunen, av regionala och centrala verk m.m. I översiktsplanen redovisas kommunens samlade syn på viktiga utvecklingsfrågor. Planen är inte bindande utan läggs fast genom att bindande beslut fattas i enlighet med rekommendationer m.m. i planen.

Planeringshorisonten för en översiktsplan är cirka 10 år. Under denna tid ska kommunfullmäktige ta ställning till planen varje mandatperiod (4 år). Planen revideras vid behov.

Syftet med översiktsplanering är att tidigt uppmärksamma och reda ut viktiga och kanske motstridiga frågor om mark- och vattenanvändningen i kommunen. På så sätt skapas beredskap för framtiden, t.ex. möjlighet att agera när genomförandemedel erbjuds, rationalisera vid detaljerad planering m.m. Det ger också, inte minst, möjlighet att undvika ”ad hoc” lösningar.

Målsättningar med fördjupningen

Fördjupningen av översiktsplan för Stads kärnan bygger vidare på Områdesplan 80. Flera planförslag är därmed ett led i en långsiktig strategi som utvecklas och anpassas till nya rön och behov.

De övergripande målen med fördjupning av översiktsplanen för stadskärnan är att:

- Hävda och utveckla stadskärnans roll för handel och kultur.
- Hävda och utveckla stadskärnans betydelse som samlings- och mötesplats.
- Betona kvalitets- och miljöaspekter samt trygghets- och säkerhetsaspekter vid stadsutvecklingen.
- Säkerställa och förstärka kulturhistoriska värden.
- Skapa attraktiva bostäder i såväl befintliga som nya miljöer.
- Utforma gårdar och gaturum så att alla människor, oavsett rörelsenedsättning och ålder, kan nå viktiga samhällsfunktioner.

Andra måldokument

Utöver de direkta målsättningarna för fördjupningen styrs arbetet av andra kommunala, regionala och statliga mål, program m.m.

Några av de viktigaste kommunala mål som direkt styr utformningen av Fördjupningen är följande:

Handikappprogrammet. Då fördjupningen rör gestaltungsfrågor i ett område som i stort bör vara tillgängligt för alla utgör målsättningarna i handikappprogrammet en utgångspunkt för planeringen.

Agenda 21. För att uppnå målsättningarna i kommunens handlingsprogram för en hållbar utveckling, ”Agenda 21”, krävs att förutsättningar skapas genom all annan kommunal planering.

Översiktsplan 95 för Alingsås kommun. I den kommuntäckande ÖP 95 (antagen 1998) föds begreppet ”Trivsamma Trästan” för att beskriva kommunens ”själ”. I föreliggande förslag till fördjupning av översiktsplanen beskrivs närmare de resurser och förutsättningar som utvecklingen i stadskärnan bör bygga på.

Risikanalys i Alingsås kommun 1998. I arbetet att uppnå högre säkerhet i kommunen utgör denna inventering av riskobjekt ett värdefullt underlag. Analysen innehåller även bedömning av sannolikheter och konsekvenser samt förslag till åtgärder.

PBL 4 kap 1 §

1§ I översiktsplanen skall redovisas de allmänna intressen enligt 2 kap. och de miljö- och riskfaktorer som bör beaktas vid beslut om användningen av mark- och vattenområden. Vid redovisningen skall riksintressen enligt 3 eller 4 kap. miljöbalken anges särskilt. Av planen skall framgå

- grunddragen i fråga om den avsedda användningen av mark- och vattenområden,
- kommunens syn på hur den byggda miljön ska utvecklas och bevaras,
- hur kommunen avser att tillgodose de redovisade riksintressena och iakttä gällande miljö kvalitetsnormer.

Översiktsplanens innebörd och konsekvenser skall kunna utläsas utan svårighet. (Lag1998:893)

Handläggning av planarbetet

En stor del av planarbetet har utförts före 1996, av dåvarande stadsarkitektkontoret. Arbetet med uppdatering, omarbeting m.m. har under 1999/2000 letts av Kommunstyrelsen och utförts av översiktsplanerare Mari Waernberg, Kommunledningskontoret, i samarbete med bl.a.:

- Gatuchef, trafikingenjör och stadsträdgårdsmästare från tekniska kontoret,
- Miljösekreterare från kommunledningskontoret,
- Planchef och planarkitekter från stadsarkitektkontoret,
- Miljöskyddschef från miljöskyddskontoret,
- Museichef från kultur- och fritidsförvaltningen.

Avgränsningar

Geografisk avgränsning

Fördjupning av översiktsplanen för Alingsås, stadskärnan följer samma avgränsning är densamma som vid tidigare planering av stadskärnan och gällande plan Områdesplan 80.

Avgränsningen motsvarar också gräns för riksintresse enligt miljöbalken 3 kap 6§.

Planens avgränsning

För att fördjupningen av översiktsplan för stadskärnan ska kunna hållas aktuell så länge som möjligt anges endast den långsiktiga strategin för mark- och vattenanvändningen.

Riktlinjer och ”steg på vägen” mot att genomföra planens syfte och mål behandlas i dokument som kan revideras oftare. Dessa tillhör planen men utgör bilagor:

I *Projektkatalogen* redovisas de konkreta projekt som kan komma att aktualiseras inom ramen för fördjupningen.

I *Åtgärdsprogrammet* redovisas de tänkbara projekten som prioriteras i Projektkatalogen tillsammans med en beskrivning av hur projektet avses att genomföras, uppskattad kostnad, ansvar m.m. Åtgärdsprogrammet är kortsiktigt och behöver årligen förankras i budget och flerårsplan.

I *Utformningsprogram – råd och riktlinjer* anges grundläggande principer för utformning av gator, platser och bebyggelse.

Läsanvisning

Planförslagen är indelade i fyra olika teman; Liv, Rum, Rörelser samt Hälsa och miljö. Dessutom redovisas en samlad målbild under rubriken ”Stadskärnan i morgon”. Dessa avsnitt följer nedan beskrivna disposition:

Tema

Avsnittet inleds med en sammanfattande text om vad avsnittet handlar om i kursiv stil.

Förutsättningar

Under rubriken ”Karakterisering” redovisas kort dagens situation. Därefter redogörs för ställningstaganden och förslag enligt ”Tidigare planering”, (framför allt Områdesplan 80). Vad som hänt sedan 1980-talet beskrivs under rubriken ”Uppföljning”.

Diskussion

Under ”Utgångspunkter” beskrivs de viktigaste antagandena och motiven till planförslagen. Sedan diskuteras vilka redskap som står till buds inom ramen för fysisk planering för att säkerställa planens syfte under ”Redskap”.

Förslag till åtgärder

I varje avsnitt redovisas rekommendationer under denna rubrik.

Karta med förslag

Här redovisas geografiska rekommendationer på kartor.

Åtgärderna kan leda till...

Sist i varje avsnitt redovisas möjliga konsekvenser, för- och nackdelar, av planförslagen.